

Тақризи

роҳбари илмӣ доир ба диссертатсияи номзадии Рустами Абдучаббор дар мавзӯи “Фарҳанги хонавода ва тарбияи иқтисодии наврасон дар шароити иқтисоди бозорӣ” барои дарёфти унвони илмии номзади илм оид ба ихтисоси 13.00.01 - педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (улуми педагогӣ)

Диссертатсия аз муқаддима, ду боб, хулоса, пешниҳодҳо ва рӯйхати адабиётҳои истифодашуда, иборат буда, дар доираи 178 саҳифа омода гардидааст.

Дар муқаддима зарурияти масъала, сатҳи пажӯҳиши илмии он таҳлил карда шуда, объекту предмети тадқиқот, мақсад ва вазифаҳои асосии он муайян гардида, тавсифи асосҳои илмию методологӣ, заминаи сарчашмаиносӣ, шарҳу тавзеҳӣ, арзиши илмиву амалии кори диссертатсионӣ, баёни навгонии илмӣ, инчунин муҳтавои асосӣ ба дифоъ пешниҳодшаванда арзёбӣ шуда, объект ва мавзӯи таҳқиқот асоснок карда шудааст.

Боби аввали рисола “Хонавода омили ёрирасон дар тарбияи иқтисодии наврасон” ном дошта, дар он гуфта мешавад, ки дар сохтори иҷтимоиву иқтисодии ҷомеа хонавода нақши асосиро дорост. Хонавода яке аз институтҳои мебошад, ки пеш аз дин, давлат, қонун, маориф ва бозор арзи вучуд карда аст. Махсусияти институти хонавода дар он зуҳур меёбад, ки ташкилоти мустаҳками ду ё зиёда аз он одамон буда, онҳоро байни худ аз роҳи наздикии хун, шохаҳои никоҳӣ тобеъ менамояд. Ҳамчунон иҷтимоишиносон хонаводаро ҳамчун институт ва гурӯҳи иҷтимоӣ медонанд. Институти хонавода маҷмӯи меъёрҳои иҷтимоӣ, намунаҳои рафтор, ки муносибатро байни ҳамсар, волидайн, фарзандон ва дигар аҳли хонавода ба танзим дароранда мебошад.

Дар боби дуюм, ки “Қорҳои таҷрибавӣ оид ба таъмини самаранокии тарбияи иқтисодии наврасон дар шароити хонавода” унвонӣ шудааст, гуфта мешавад, ки аввалин донишро роҷеъ ба иқтисодиёт кӯдакон дар хонавода мегиранд. Ба таври анъанавӣ яке аз

вазифаҳои хонавода фаъолияти хоҷагидорӣ-иқтисодӣ мебошад. Ин албатта мақсади ниҳой нест, аммо ин шарти зарурии ҳаёт ва инкишофи муносибату муоширати хонаводагӣ ба шумор меравад.

Тарбияи иқтисодӣ баъзе махсусиятҳо ва бартариятҳоро нисбати дигар намудҳои тарбия дорост. Пеш аз ҳама он ба нуфузи волидайн, нерӯи анъанавии одатҳои хонавода вобаста аст.

Тарбияи ҳамаҷонибаи наврас, омода сохтани ӯ барои зиндагӣ дар ҷомеа вазифаи асосии иҷтимоии хонавода ва ҷомеа ба шумор меравад.

Чуноне унвонҷӯ қайд менамояд, дар хоҷавода наврас нахустин таҷрибаи иқтисодиро соҳиб мегардад, аввалин эҳсосоти шаҳрвандиро ноил мешавад, хислатҳои ахлоқӣ-иқтисодӣ ба амсоли меҳнатдӯстӣ, эҳтиёткорӣ, сарфакорӣ ва ғайраро аз худ мекунад. Амалҳои волидайн, муносибати онҳо ба маблағи пулӣ ва ашёҳоро наврасон хеле мустаҳкам эҳсос менамоянд. Бинобар он, барои тарбияи дурусти наврас дар муҳити хонавода як фазои ягонаи солим, рафтори иқтисодии дар ҳаёти ҷамъиятӣ ва шахсӣ солимро муҳайё намудан лозим аст.

Дар хулоса масъалаҳои асосие, ки дар назди корҳои диссертатсионӣ гузошта шуда буданд, пурра амалӣ ҷамъбаст гардидаанд. Муаллиф барои боз ҳам беҳтар намудани тарбияи иқтисодии наврасон чанд пешниҳод менамояд. Аз қабيلي:

1. Тарбияи иқтисодӣ ва маърифати молиявии наврасон ҳамчун масъалаи муҳим ва стратегӣ доништа шавад.

2. Ба тарбияи иқтисодӣ ва маърифати молиявии насли наврас тамоми институтҳои ҷомеа ҷалб карда шаванд.

3. Нақши асосиро дар тарбияи иқтисодии наврас, албатта дар марҳилаҳои ибтидоӣ, хонавода мебозад ва дигар институтҳои тарбиявӣ бояд робитаи ҳамкориро бо хонавода ба роҳ монанд.

Кори диссертатсионии Рустами Абдучаббор дар мавзӯи “Фарҳанги хонавода ва тарбияи иқтисодии наврасон дар шароити иқтисоди бозорӣ”

